

Torsdag den 16. november 2023 (D)

1

19. møde

Torsdag den 16. november 2023 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Morten Dahlin (V).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Morten Dahlin (V).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 10 [afstemning]:

Forespørgsel til statsministeren om konsekvenser for Danmarks relation til andre landes efterretningstjenester i relation til den kommende undersøgelse af FE-sagen.

Af Peter Kofod (DF) m.fl.

(Anmeldelse 07.11.2023. Fremme 07.11.2023. Forhandling - hastespørgsmål 08.11.2023. Forslag til vedtagelse nr. V 5 af Peter Kofod (DF), Betina Kastbjerg (DD), Steffen Larsen (LA), Mai Mercado (KF), Martin Lidegaard (RV) og Pernille Vermund (NB). Forslag til vedtagelse nr. V 6 af Christian Rabjerg Madsen (S), Morten Dahlin (V) og Henrik Frandsen (M). Forslag til vedtagelse nr. V 7 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Rosa Lund (EL) og Sascha Faxe (ALT)).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om supplerende bestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om digitale markeder.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 09.11.2023).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 38:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditlån og realkreditobligationer, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Realkreditbelåning af havvindmøller, styrkelse af Finanstilsynets tilsynsbeføjelser og dækning af motoransvarsforsikringer hos Garantifonden for skadesforsikringsselskaber m.v.).

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 09.11.2023).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om kreditservicevirksomheder og kreditt købere.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 09.11.2023).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (Forlængelse af Afghanistansærloven).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 14.11.2023).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om arbejdsskadesikring. (Udmøntning af dele af aftale om en fremtidssikret arbejdsmiljøindsats og indsats mod social dumping, aftale om initiativer på asbestområdet, anbefalinger fra det midlertidige AMO-udvalg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 03.11.2023).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet og lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. (Indførelse af registreringskrav og mulighed for at fravige reglerne om maksimal ugentlig arbejdstid).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 08.11.2023).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 69:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler. (Genindførelse af bagatelgrænser for udbetaling af uhævede feriepenge m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 03.11.2023).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 09.11.2023).

12) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Ministeren for landdistrikters regional- og landdistriktspolitiske redegørelse 2023.

(Anmeldelse 04.10.2023. Redegørelse givet 04.10.2023. Meddelelse om forhandling 04.10.2023. Omtrykt 14.11.2023).

Kl. 10:00

Kl. 10:01

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Henrik Frandsen (M), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Peter Skaarup (DD), Ole Birk Olesen (LA), Mai Mercado (KF), Trine Pertou Mach (EL), Martin Lidegaard (RV), Peter Kofod (DF), Helene Liliendahl Brydsholt (ALT) og Aaja Chemnitz (IA):

Beslutningsforslag nr. B 84 (Forslag til folketingsbeslutning om, at Danmark skal fordømme israelske krigsforbrydelser i Gaza, øge dansk bistand til Palæstina og arbejde for en politisk løsning på konflikten (borgerforslag)).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Morten Dahlin (V).

Kl. 10:00

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Morten Dahlin (V) har søgt om orlov fra den 20. november 2023, jf. forretningsordenens § 41, stk. 4.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:
Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Morten Dahlin (V).**

Kl. 10:01

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Venstre i Sjællands Storkreds, Ken Kristensen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 20. november 2023 i anledning af Morten Dahlins orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Der stemmes om udvalgets indstilling. Der stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 107 (S, V, M, SF, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Udvalgets indstilling er vedtaget enstemmigt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 10 [afstemning]:
Forespørgsel til statsministeren om konsekvenser for Danmarks relation til andre landes efterretningstjenester i relation til den kommende undersøgelse af FE-sagen.**

Af Peter Kofod (DF) m.fl.

(Anmeldelse 07.11.2023. Fremme 07.11.2023. Forhandling - hastespørgsmål 08.11.2023. Forslag til vedtagelse nr. V 5 af Peter Kofod (DF), Betina Kastbjerg (DD), Steffen Larsen (LA), Mai Mercado (KF), Martin Lidegaard (RV) og Pernille Vermund (NB). Forslag til vedtagelse nr. V 6 af Christian Rabjerg Madsen (S), Morten Dahlin (V) og Henrik Frandsen (M). Forslag til vedtagelse nr. V 7 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Rosa Lund (EL) og Sascha Faxe (ALT)).

Kl. 10:02

Afstemning

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 6 af Christian Rabjerg Madsen (S), Morten Dahlin (V) og Henrik Frandsen (M), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 57 (S, V, M og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 51 (SF, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 6 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 5 af Peter Kofod (DF), Betina Kastbjerg (DD), Steffen Larsen (LA), Mai Mercado (KF), Martin Lidegaard (RV) og Pernille Vermund (NB) og forslag til vedtagelse nr. V 7 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Rosa Lund (EL) og Sascha Faxe (ALT) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om supplerende bestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om digitale markeder.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 09.11.2023).

Kl. 10:03

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 38:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditlån og realkreditobligationer, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Realkreditbelåning af havvindmøller, styrkelse af Finanstilsynets tilsynsbeføjelser og dækning af motoransvarsforsikringer hos Garantifonden for skadesforsikringsselskaber m.v.).

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 09.11.2023).

Kl. 10:03

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-13, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 09.11.2023).

Kl. 10:04

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-13, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (Forlængelse af Afghanistansærloven).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 14.11.2023).

Kl. 10:05

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (SF, RV og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 21 (SF, EL, RV og ALT), imod stemte 86 (S, V, M, DD, LA, KF, DF, NB og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

De kollegaer, der ikke ønsker at deltage i det næste punkt på dagsordenen, bedes enten trække ud af lokalerne eller dæmpe stemmerne. Tak.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om arbejdsskadesikring. (Udmøntning af dele af aftale om en fremtidssikret arbejdsmiljøindsats og indsats mod social dumping, aftale om initiativer på asbestområdet, anbefalinger fra det midlertidige AMO-udvalg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 03.11.2023).

Kl. 10:07

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Henrik Møller, Socialdemokratiet.

Jeg må igen insistere på, at kollegaerne trækker ud af salen eller dæmper stemmerne.

Hr. Henrik Møller.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Henrik Møller (S):

Tak, formand. Tak for ordet. Det er sådan, at i foråret, nærmere bestemt i marts 2023, indgik regeringen sammen med alle Folketingets partier en politisk aftale om en fremtidssikret arbejdsmiljøindsats og indsats mod social dumping. Det er en på mange måder rigtig god aftale, som sikrer den økonomi, som der var udsigt til at miste i forhold til arbejdsmiljøindsatsen, men der blev i øvrigt også toppet op med ekstra midler i forhold til det her.

Det er jeg enormt glad for. Jeg synes, det er vigtigt, at arbejdsmiljøet i Danmark er i orden. Alle skal have et sikkert og sundt arbejdsmiljø på et bæredygtigt arbejdsmarked. For at kunne implementere den arbejdsmiljøaftale er der behov for en række lovændringer, og det er ikke, fordi jeg vil gå i dybden med dem, men jeg vil fremhæve nogle af dem her i dag.

Man kan sige, at det sådan set gælder om at få smurt kæden på vores arbejdsmiljølovgivning, så vi fortsat kan opretholde den stærke tradition, vi har, for en stærk arbejdsmiljøindsats i Danmark. Med den her politiske aftale er der enighed om, at det skal være nemmere for virksomhederne at forstå konsekvenserne af at overtræde arbejdsmiljøreglerne, og hvad man som virksomhed skal gøre efter et tilsyn. Der lægges derfor op til med lovforslaget at indføre en mere entydig reaktion ved overtrædelser, hvor virksomhederne skal handle straks.

Lovforslaget udmønter også en del af den politiske aftale fra maj 2022 om initiativer på asbestområdet. Aftalen indeholder initiativer, der skal styrke indsatsen mod at blive udsat for asbest, herunder at arbejdsgiveren fremadrettet skal forpligtes til at udlevere asbestpro-

tokoller til de berørte ansatte, så de ansatte selv kan bevare disse protokoller til en eventuelt senere arbejdsskadesag. Det er klart, at udgangspunktet er, at vi helst vil forhindre, at der opstår sager med asbest. Men det er vigtigt, for selv om det har været forbudt i mere end 35 år, er der stadig væk nogle udfordringer med at fjerne det, især i byggebranchen, og selv om der ikke er tvivl om, at indånding af asbeststøv øger risikoen for at udvikle en række kræftformer, og asbest heldigvis har været forbudt at anvende i Danmark i mere end 35 år, udgør det stadig væk en risiko og en udfordring, når det skal fjernes.

Loven muliggør også at implementere anbefalingerne fra det tidligere arbejdsmarkedsorganisationsudvalg, der blev nedsat på baggrund af arbejdsmiljøaftalen i 2019. Det betyder bl.a., at der er en bedre beskyttelse af arbejdsmiljørepræsentanter, større fleksibilitet i organiseringen af arbejdsmarkedsindsatsen på udearbejdsstederne og udvikling af apv som et mere aktivt og handlingsorienteret redskab.

I Socialdemokratiet glæder vi os over, at det er en bred arbejdsmiljøaftale, og at vi i dag tager hul på udmøntningen af aftalen. Jeg kan på den baggrund meddele, at Socialdemokratiet anbefaler lovforslaget.

Kl. 10:10

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der kom lige et ønske om en kort bemærkning ind til sidst. Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 10:11

Victoria Velasquez (EL):

Tak for talen. Det drejer sig særlig om, at der i september måned var seks, der gik på arbejde, men ikke kom hjem igen, fordi de mistede livet. Sidste år så vi rekordmange, som også mistede livet. Og der er lige kommet en analyse, der viser, at 27.000 bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet på grund af arbejdsulykker.

Derfor vil jeg gerne høre ordføreren om, hvad vi mere skal gøre. For en ting er, at det, vi aftaler, er rigtig godt, men der har også været eksperter ude at sige, at der også er nogle ting, vi ikke får løst med den her aftale. Der tænker jeg, at der er en kæmpe mulighed for, at vi faktisk går videre. Selv er jeg meget optaget af, hvad vi kan gøre for at styrke arbejdsmiljørepræsentantens rolle, fordi jeg faktisk ser dem som en del af rygraden i at sikre et trygt arbejde. Vi kan også se, at der er en forskel i antallet af ulykker, i forhold til om der er en arbejdsmiljørepræsentant eller ej. Men hvad tænker ordføreren der?

Kl. 10:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:12

Henrik Møller (S):

Jeg er jo enig i, at vi ikke er i mål. Jeg synes, at udgangspunktet i Danmark stadig væk må være, at man hverken skal blive syg eller miste livet af at gå på arbejde. Det synes jeg må være en grundforudsætning, vi et eller andet sted har. Jeg mener, at ordføreren selv er lidt inde på, at den her aftale også lægger op til – eller i hvert fald giver mulighed for at sige – at det ikke kun er det her, vi kan drøfte, og at vi sådan set også godt kan gå videre. Det er klart, at når der kommer nogle sager som dem, vi oplever her, kan der jo godt være anledning til, at vi drøfter det og siger, om der er noget, der mangler i den her aftale, og som vi kan styrke og gøre mere ved. Og så synes jeg, det er oplagt, at vi selvfølgelig tager nogle af de drøftelser, som ligger der.

Men jeg vil stadig væk glæde mig over, at vi har lavet aftalen, har sikret økonomien og har skabt en lidt bedre økonomi. Men jeg påstår ikke, at vi hundrede procent er i mål i forhold til det her. Så for mig er det sådan en løbende debat, vi kommer til at have om, hvordan vi

helt generelt sikrer et bedre arbejdsmiljø i dagligdagen ude på vores arbejdspladser.

Kl. 10:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 10:13

Victoria Velasquez (EL):

Altså, jeg er jo enig, og derfor er vi i Enhedslisten også med i aftalen. Men jeg tænker også, at det netop er så vigtigt et område, at vi hele tiden skal sørge for at gøre det, som giver mening, for at skabe så trygge rammer på arbejdspladsen som muligt.

Det, som noget af kritikken lyder på, er bl.a. det her med den forebyggende indsats. Så jeg vil bare høre Socialdemokratiet, om I vil være med til, at næste skridt er, at vi også får styrket den forebyggende indsats ude på arbejdspladserne.

Kl. 10:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Henrik Møller (S):

Altså, jeg synes jo, at der i aftalen også ligger nogle elementer, som rent faktisk tager udgangspunkt i den forebyggende indsats. Der tror jeg, at nogle af de elementer kan vi drøfte inden for den ramme, der er. Men om der er behov for yderligere tiltag, skal jeg ikke kunne afvise. Det er vi fra Socialdemokratiets side sådan set altid villige til at drøfte. For som jeg sagde, skal man hverken kunne blive syg eller miste livet af at gå på arbejde.

Kl. 10:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Henrik Møller, Socialdemokratiet. Næste ordfører er hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre. Velkommen.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Et godt arbejdsmiljø er vigtigt; man skal ikke blive syg af at gå på arbejde. Vi skal også have gjort noget ved arbejdsulykkerne i Danmark. Derfor er vi glade for den aftale, der blev indgået i foråret, som delvis bliver udmøntet her i dag.

Vi synes, der er fundet en rigtig god balance, hvor vi faktisk, samtidig med at vi styrker arbejdsmiljøet og indsatsen derude, også formår at lette nogle byrder for erhvervslivet med det her forslag. En væsentlig ting i forhold til arbejdsmiljøet er også i vores øjne, at virksomhederne og medarbejderne derude rent faktisk også kan navigere i det. Så ved at vi også gør nogle ting mere enkle og nogle reaktionsformer mere enkle, samtidig med at vi med aftalen også putter flere penge i Arbejdstilsynet, formår vi egentlig både at styrke Arbejdstilsynet, men også at lette nogle byrder for virksomhederne, og det synes vi er rigtig, rigtig godt.

Så alt i alt vil jeg, uden at jeg skal gå ned i det hele, sige, at vi er glade for de ændringer, vi foreslår i dag. Vi kan bakke op om det og ser også frem til det fortsatte samarbejde med partierne bag arbejdsmiljøaftalen om at få udmøntet den, for der er også mange flere elementer med, end der er skitseret. Der er bl.a. også, som vi snakkede om i dag, en særlig indsats mod de her meget alvorlige ulykker, vi har set i en række brancher, og den seneste tids begivenheder har vist, hvorfor den aftale, vi lavede i foråret, var mere nødvendig end nogen sinde.

Der bliver også et opfølgende arbejde, hvor en ekspertgruppe i forlængelse af den særlige indsats, der bliver gjort i en række specifikke brancher, som også er de brancher, hvor vi faktisk har set en del af de her dødsulykker, også vil komme med nogle anbefalinger, som vi kan arbejde videre med. Så jeg er glad for de ændringer, vi laver i dag, og jeg ser også rigtig meget frem til det videre arbejde med den her gode aftale, som vi lavede i foråret.

Kl. 10:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 10:15

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Noget af det, som jeg er rigtig glad for ved den her aftale, er, at vi styrker tilsynet og sikrer flere ressourcer og skaber ro omkring det. I går og i forgårs blev jeg så ringet op af forskellige arbejdspladser, der oplever, at tilsynet er virkelig presset og ikke løfter den opgave, som man faktisk synes at de burde løfte. Vi hører også, at tilsynet får flere ressourcer, ja, men de får også bare det flere opgaver. Og nogle gange er det rigtig komplekst med udenlandske virksomheder og mange entreprenører osv.

Vi så også med minkfarmene, der skal rives ned, at flere af dem indeholder asbest. Dem, der har vundet opgaven, har brudt arbejdsmiljøreglerne over 200 gange, og flere af dem er i forhold til asbest. Der kunne man jo ønske, at Arbejdstilsynet så var proaktive og sørgede for at komme ud og sikre sig, at reglerne selvfølgelig bliver overholdt, så arbejderne ikke bliver udsat for asbest eller andre brud på arbejdsmiljøreglerne.

Derfor vil jeg spørge, om Venstre vil være med til at se på, om der er brug for flere ressourcer til tilsynet, hvis det efterspørges.

Kl. 10:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:17

Christoffer Aagaard Melson (V):

Jeg synes jo netop, at det var det, vi gjorde med aftalen. Der bliver tilført flere ressourcer, men der bliver også kigget på bureaukratiet. F.eks. har vi haft rigtig mange eksempler med, at man automatisk skulle rykke ud som tilsyn, selv om man vidste, at der ikke ville være nogen hjemme, eller at det ikke var nødvendigt. Så Arbejdstilsynet får bedre mulighed for selv at styre, hvordan de planlægger deres arbejde, med den her aftale, og de får også flere ressourcer. Så jeg synes egentlig, at spørgeren giver nogle gode argumenter for, hvorfor det her er en god aftale – fordi vi jo netop forsøger at adressere nogle af de ting.

Når den nye aftale er implementeret, må vi jo selvfølgelig vurdere og løbende evaluere, om vi kommer i mål med de ting, som vi gerne vil med den aftale. Men jeg synes jo rent faktisk, at den her aftale giver nogle svar på nogle af de ting, som ordføreren rejser, også i forhold til asbestområdet, hvor der også bliver gjort en større indsats med den her aftale. Men det er jo ikke det hele, der ligger i de her lovændringer. Det er også vigtigt at sige. Der skal man ind at læse aftalen i sin helhed.

Kl. 10:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 10:18

Victoria Velasquez (EL):

Jeg tror eksempelvis, at det her med certificering i forhold til asbest kan komme til at gøre rigtig meget – i forhold til hvad det er for en

faglig ballast, der er der, hvor problemerne er. Så jeg er enig i, at vi skal fokusere på, at det arbejde bliver lavet rigtigt. Men jeg håber også, at vi er enige om, at vi lytter os frem, og at hvis ressourcerne så ikke følger med det omfang af opgaver, der er, er vi også klar til at prioritere, at vi selvfølgelig sikrer, at tilsynet har de ressourcer, der skal være.

Kl. 10:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:18

Christoffer Aagaard Melson (V):

Ja, altså, tilsynet skal jo kunne udføre de opgaver, vi pålægger dem. Og det er også derfor, vi er med i den her aftale, hvor vi rent faktisk tilfører dem flere ressourcer, og hvor vi gør, at det er mindre bureaukratisk. Vi har lyttet til dem, i forhold til om der er nogle ting, de bliver pålagt at gøre i dag, som ikke giver værdi i forhold til at skabe et bedre arbejdstilsyn.

Så vi tror og håber da på, at den kombination – altså flere midler og færre krav, som ikke giver mening – gør, at vi får et bedre og mere effektivt tilsyn, der kommer til at løse nogle af de her problemer. Men selvfølgelig skal vi også følge op på sådan en aftale. Det er vores bedste bud på at løse det, og nu kommer vi jo til at følge tæt med i, hvordan det så bliver implementeret.

Kl. 10:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre. Næste ordfører er fru Karin Liltorp, Moderaterne.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

Tak for ordet. Arbejdsmiljø er et område, der skal tages meget seriøst, primært på grund af de enkeltes velbefindende og sikkerhed, selvfølgelig, men også fordi arbejdsulykker koster samfundet dyrt – 28 mia. kr. om året. Det er penge, der kunne have været brugt på velfærd og klima og mange andre nødvendige tiltag, der kan forbedre vores samfund. Så der, hvor vi kan forbedre arbejdsmiljøet, skal vi selvfølgelig gøre det, og det er heldigvis også noget, som der bliver arbejdet kontinuerligt på.

Dette lovforslag tager bl.a. fat i forenkling, som gør det lettere for virksomheder at forstå konsekvenserne, når arbejdsmiljøreglerne bliver overtrådt. De skal nemlig gerne kunne reagere hurtigt og få rettet op på det, der ikke er i orden. Når de f.eks. får et strakspåbud, skal de ikke være i tvivl om, hvad de skal gøre, hvilket bl.a. inkluderer at handle straks.

Samtidig fjerner vi nogle af de krav, der ikke har været hensigtsmæssige, bl.a. at en given virksomhed skal have hjælp udefra. Vi har nemlig stor tillid til, at virksomhederne selv siger til, hvis de mener, at der er brug for hjælp udefra til at rette op.

Desuden vil man med lovforslaget sørge for en bedre beskyttelse af arbejdsmiljørepræsentanter. Man skal som repræsentant ikke være bange for at råbe op, hvis virksomheden ikke efterlever arbejdsmiljøreglerne, eller frygte en fyring, fordi man godt kan blive betragtet som en lille smule besværlig. En arbejdsmiljørepræsentant får dermed samme beskyttelse som tillidsrepræsentanter.

Overordnet indeholder lovforslaget en forenkling af reglerne til glæde for både virksomhederne og medarbejderne. Det synes vi i Moderaterne er entydigt positivt, så vi bakker naturligvis op.

Kl. 10:20

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 10:21

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Nu er Moderaterne jo et nyt parti, så jeg er faktisk lidt i tvivl om, hvad Moderaternes holdning er her. Noget af det, som flere borgmestre har været ude at sige, og som ville være et virkelig stærkt supplement til den her aftale, er det med at sørge for, at hovedentreprenøren lever op til de regler og love, som vi laver herinde på Christiansborg, og faktisk at sikre sig, at arbejdsmiljøreglerne selvfølgelig ikke bliver brudt på arbejdspladsen.

Derfor vil jeg bare høre i forhold til det videre arbejde, som borgmestrene lægger op til at vi skal gøre, med at sikre, at hovedentreprenøren faktisk har hovedansvaret, altså det, som nogle også kalder kædeansvar, om det er noget, som Moderaterne bakker op om. Eller hvor står Moderaterne dér?

Kl. 10:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:21

Karin Liltorp (M):

Nu er jeg måske ikke helt klar over, hvad det konkret er i forslaget. For hvis ordføreren spørger til, om vi i Moderaterne synes, det er relevant, at entreprenørerne overholder den gældende lovgivning, så vil jeg sige: Ja, naturligvis bakker vi meget op om det. Der er en grund til, at der er de regler, der er indført, så vi bakker fuldt ud op om, at man efterlever de krav, der er.

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 10:22

Victoria Velasquez (EL):

Så har der været et problem med, at hovedentreprenøren nogle gange ansætter nogle, som ikke, for at sige det mildt, lever op til de regler. Så hvor mener Moderaterne at hovedentreprenøren har et ansvar, og skal vi sikre, at vi får strammet op dér? Eller synes Moderaterne, at det er fint nok, som det er i dag?

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Karin Liltorp (M):

Jeg tror, det kræver, at man dykker ned i den enkelte sag, for at kunne sige, hvor det er, at der skal strammes op. Selvfølgelig skal de efterleve reglerne, og jeg går også ud fra, at det er derfor, vi har tilsynet, og vi bakker fuldt op om, at der er et effektivt tilsyn, der sikrer, at arbejdsgiverne og entreprenørerne også ved, hvordan de skal sætte ind. Vi vil jo gerne frem til en tilstand, hvor tilsynet faktisk er vores ven – at det ikke er dem, man frygter, men at det faktisk er dem, der kommer ud og rådgiver virksomhederne og siger, at det her kan vi godt gøre bedre. For jeg tror heller ikke, at der er nogen arbejdsgivere overhovedet, der er interesseret i at udsætte deres medarbejdere for fare.

Kl. 10:23

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Karin Liltorp, Moderaterne. Næste ordfører er Halime Oguz, Socialistisk Folkeparti. Velkommen til.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Halime Oguz (SF):

Tak for det, formand. Dette lovforslag er jo en udmøntning af dele af aftalen om en fremtidssikret arbejdsmiljøindsats og indsats mod social dumping. Aftalen var en stor sejr, da den var med til at styrke arbejdsmiljøet for alle i Danmark og dermed sikre, at ingen skal blive syge af at gå på arbejde, hverken psykisk eller fysisk.

Det er vigtigt, at vi sikrer, at alle arbejdspladser i Danmark har et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Det kræver, at arbejdsmiljøloven er gennemsigtig for virksomhederne og især arbejdsmiljørepræsentanterne, hvilket den ikke er i dag. Arbejdstilsynet har nemlig helt konkret i dag 11 forskellige reaktionstyper, som er indbyrdes afhængige, hvilket kan gøre det vanskeligt for virksomhederne at forstå og skelne mellem reaktionstyperne. Derfor er vi i SF glade for, at vi nu forenkler Arbejdstilsynets reaktionstyper, så virksomhederne nemmere kan forstå, hvilke konsekvenser det kan have at overtræde arbejdsmiljøreglerne, og hvad man som virksomhed skal gøre efter et tilsyn fra Arbejdstilsynet.

Som en del af denne forenkling afskaffer vi kompetencepåbud. I den sammenhæng kan vi i SF dog godt være en smule bekymrede, da vi kan se, at en samlet lønmodtagerside i deres høringssvar ønsker at bibeholde den tidligere retstilstand. De mener ikke, at man med ændringen vil kunne opretholde det samme sikkerhedsniveau som nu. De er særlig bekymrede for, at der i forbindelse med påbud om undersøgelser af det kemiske arbejdsmiljø ikke længere stilles specifikke krav om, at Arbejdstilsynet skal godkende virksomhedens plan for brug af egne kompetencer, hvis virksomheden ikke anvender ekstern rådgivning.

I SF er vi meget optaget af, at vi sikrer lønmodtagere mod farlige kemiske stoffer og materialer på arbejdspladsen, så vi kan sikre forebyggelse af kræft og andre alvorlige lidelser som følge af arbejde med kemiske stoffer og materialer. Derfor bekymrer det os, når lønmodtagersiden klart mener, at afskaffelsen af kompetencepåbud er en forringelse af beskyttelsesniveauet. Vi vil derfor opfordre ministeren til at følge konsekvenserne af afskaffelsen af kompetenceforbuddet meget tæt, så vi sikrer den bedst mulige beskyttelse af de danskere, der arbejder med farlige stoffer.

En anden del af aftalen, der udmønter sig konkret i dette lovforslag, er også, at reglerne om asbest skal skærpes. Asbest er en stille dræber, og hvert år dør flere danskere af asbestrelaterede sygdomme, end der dør i trafikken. Vi er derfor glade for, at dette lovforslag sikrer de ansattes ret til at få udleveret deres asbestprotokol. Det kan være afgørende for den ansatte, i tilfælde af at det i fremtiden vil blive nødvendigt for dem at anmelde en arbejdsskade forårsaget af deres udsættelse for asbest.

Med dette lovforslag udmønter vi kun en lille del af den politiske aftale. Vi ser frem til at udmønte resten, hvor vi bl.a. sætter ind over for social dumping og asbest. Til sidst vil jeg nævne, at SF støtter lovforslaget.

Kl. 10:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Halime Oguz, SF. Næste ordfører er fru Charlotte Munch, Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Charlotte Munch (DD):

Forslaget, vi skal behandle i dag, omhandler en række initiativer til en fremtidssikret miljøindsats og indsats mod social dumping gennemført ved lov. Det udspringer af aftalen fra marts 2023. Konkret drejer det sig om flere initiativer, bl.a. et strakspåbud med betydelig fare og strakspåbud uden betydelig fare, som fremover blot

betegnes strakspåbud. Ved det bliver der en mere entydig reaktion ved overtrædelser af arbejdsmiljøloven, hvor virksomhederne skal handle straks. Derudover afskaffes gebyrbelagt skærpet tilsyn, og så afskaffes ordninger om bindende forhåndsbesked af Arbejdstilsynet i forbindelse med udførelsen af planlagt konkret arbejde, der endnu ikke er påbegyndt. Dette skyldes, at ordningen har vist sig kun at have ringe arbejdsmiljømæssig værdi.

Desuden gennemføres en række initiativer indeholdt i den politiske aftale for maj 2022 på asbestområdet. Der er tale om 12 initiativer, der skal styrke indsatsen mod udsættelse for asbest, bl.a. at arbejdsgiveren fremover forpligtes til at udlevere asbestprotokoller, så de berørte ansatte selv kan opbevare deres protokol i forhold til en eventuel senere arbejdsskade. Lovforslaget kommer også til at indeholde de anbefalinger, det midlertidige AMO-udvalg kom med, som omhandler en ny og forbedret arbejdsmiljøindsats og ordnede forhold på arbejdsmarkedet m.v.

I Danmarksdemokraterne er vi også glade for målet om understøttelse af virksomhedernes systematiske og strategiske arbejds miljøarbejde. Det er generelt gode tiltag, som forenkler Arbejdstilsynets reaktionsmuligheder for især små og mellemstore virksomheder, der derved får lettere ved at gennemskue dem. Med disse ord tror jeg godt jeg kan afsløre, at Danmarksdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Charlotte Munch, Danmarksdemokraterne. Næste ordfører er fru Sólbjörg Jakobsen, Liberal Alliance.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Mange tak. Der er flere gange blevet redegjort for indholdet af aftalen, vi udmønter i dag, altså lovgivning på arbejdsmiljøområdet. Jeg har ikke lyst til at gentage det hele en gang til, for så bliver det lidt ensidigt, men i Liberal Alliance er vi glade for at have været med i de aftaler, der er indgået, og som vi nu får gjort konkrete ude i virksomhederne.

Det, som jeg især synes er værd at lægge mærke til, er nogle af de krav, der har været til virksomhederne før, i forhold til hvordan processen skal være for at sikre et godt og sikkert arbejdsmiljø. Så er det også indført, at man ikke kun skal have en plan som sådan, men at man mere dynamisk kigger på, hvordan det er, virksomheden bedst løbende vurderer, hvordan man kan indrette arbejdet sikkert for sine medarbejdere. Det synes jeg faktisk er meget, meget sigende, i forhold til at vi faktisk giver ansvaret til virksomhederne, fordi vi ikke kan lave en lov her i Folketinget, der kommer til at beskytte alle medarbejdere i alle virksomheder, fordi det jo er så forskelligt, hvordan virksomhederne er indrettet. Så det synes jeg især er en meget positiv ting. Derudover har det simpelt hen også været en torn i øjet på Liberal Alliance, at det hedder *tillidsmand*, og derfor er det godt, at det blev ændret til *tillidsrepræsentant*. Så vi støtter forslaget.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Sólbjörg Jakobsen, Liberal Alliance. Den næste ordfører er fru Helle Bonnesen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Helle Bonnesen (KF):

Ingen skal blive syge af at gå på arbejde, og når vi i dag vågner op til en forsidehistorie om, at stress på de danske arbejdspladser ifølge

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø koster 16 mia. kr. om året, så er der jo grund til både at være bekymret, men også til at sige, at arbejdsmiljø er vigtigt. Det gælder det fysiske såvel som det psykiske.

I det her tilfælde taler vi jo nærmest om et puljet forslag, som udmønter flere ting, både arbejdsmiljøaftalen fra marts 2023, aftalen på asbestområdet fra maj 2022 og resultatet af arbejdet i AMO-udvalget, som blev nedsat i 2019. Alle tre aftaler var Konservative inde over, og derfor støtter vi som udgangspunkt også selve hovedforslaget. Men der er rigtig mange enkeltdele i det her forslag, og vi ser lidt frem til udvalgsbehandlingen, hvor vi mener, der er nogle ting, vi skal dykke lidt ned i. Lad mig tage de områder, som ifølge os ikke umiddelbart giver anledning til problemer. Det er afskaffelsen af gebyrbelagte skærpede tilsyn, og det er lovforslagets del om asbest. Det er helt reelt, og det støtter vi op om.

Men vi kunne godt, når vi kommer til udvalgsbehandlingen, lige prøve at se lidt på, hvorvidt forenklingen med afskaffelsen af bindende forhåndsbesked bør gå forud for muligheden for at få en forhåndsbesked. Med hensyn til ændring af reglen om apv vil vi gerne se på, hvorvidt det her kommer til at give større administrative byrder for virksomhederne. Og med hensyn til brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere i forbindelse med et undersøgelsespåbud vil vi også gerne se helt konkret, hvordan det er i overensstemmelse med vores miljøaftale. De her ting er ret tekniske. De egner sig bedst til udvalgsregi, og der vil vi så komme tilbage til dem.

Men som udgangspunkt støtter vi forslaget. Så skal jeg hilse mange gange fra hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti og sige, at det gør de også.

Kl. 10:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Helle Bonnesen, Det Konservative Folkeparti. Den næste ordfører er fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Tak, formand. I september måned gik seks mennesker på arbejde, men de kom ikke hjem igen. De mistede livet. Arbejdssulykker skubber hvert år 27.000 mennesker ud af arbejdsmarkedet, og sidste år blev rekordmange dræbt i en arbejdsulykke – 43 mennesker. Flere af dem arbejdede på en offentlig arbejdsplads.

Det gode arbejdsmiljø er noget, der ligger Enhedslisten meget på sinde, og noget, som vi hver dag kæmper for at sikre, heldigvis sammen med fantastisk mange dygtige mennesker – helt fra kollegaerne, arbejdsmiljørepræsentanterne, fagforeningerne, de forskellige organisationer og til de professionelle, der arbejder med det på forskellige måder. På rigtig mange måder er der så mange, der laver et kæmpestort og vigtigt stykke arbejde, så selv om jeg kommer med nogle ting senere, i forhold til hvad vi kan gøre bedre, vil jeg også gerne anerkende det store arbejde, der bliver lavet i dag.

Det er et område, hvor der heldigvis er ting, der rykker i den rigtige retning. Noget af det, vi bl.a. er glade for i lovgivningen, er det med arbejdsmiljøaftalen, som jo også indeholder asbestaftalen, og det er nogle af de ting, som vi hæfter os meget ved – fordi noget af det, som har været meget vedkommende for os, er at få skabt bedre forhold for mennesker, som arbejder med asbest. Det officielle tal er, at der hvert år dør over 300 mennesker af asbestrelaterede kræftsygdomme, men tallet menes at være langt højere, og hvert enkelt liv er ét for meget.

Asbestrelaterede sygdomme kommer typisk først, mange år efter at man er blevet udsat for asbest, og derfor er det også vigtigt, at man er klædt på til at indlede en arbejdsskadesag, hvis man engang bliver syg. I dag skal arbejdsgiveren registrere oplysninger

om medarbejdernes asbestarbejde i en asbestprotokol, og med denne lov sørger vi for, at protokollen også bliver udleveret til de enkelte medarbejdere, der har arbejdet med asbest, hvilket vil gøre det nemmere for dem at bruge oplysningerne i en senere arbejdsskadesag.

Noget andet, som også ligger os meget på sinde, er arbejdet for at udvide demokratiet på arbejdspladsen. Her spiller arbejdsmiljørepræsentanten – selvfølgelig sammen med tillidsrepræsentanten – en vigtig rolle, også i forhold til at råbe op, hvis der er problemer med arbejdsmiljøet. Hvis arbejdsmiljørepræsentanter skulle stille sig op imod ledelsen på arbejdspladsen og kræve bedre arbejdsforhold – og det ved alle her i salen sker ofte – er det vigtigt, at man som arbejdsmiljørepræsentant er beskyttet mod fyring, at man har rygdækning og tryghed i forhold til at kunne sige det, der er det rigtige.

Det er ikke nødvendigvis tilfældet der, hvor man ikke er dækket af en overenskomst, og det kommer vi også til at have et samråd om snart i forhold til restaurationsbranchen, hvor der desværre er alt for få, der er dækket af en overenskomst. Så det er et meget aktuelt problem.

Jeg talte også med nogle i mandags, da jeg var til demonstration i Odense, om Brdr. Price, som nu har valgt at opsiges deres overenskomst på deres restauranter, så det er et meget relevant og meget aktuelt spørgsmål, og derfor er jeg glad for, at den her lov nu vil forlænge opsigelsesvarslet til 6 uger for arbejdsmiljørepræsentanter. Det er med til at styrke deres tryghed og med til at give dem nogle ekstra muskler til at gå op imod ledelsen, når der er brug for det.

Derudover er der også nogle forenklinger i lovforslaget, og det er jo også nogle af de ting, som vi har en aktuell diskussion om. Jeg synes, der kom nogle gode pointer fra SF's ordfører. At de her dele i forhold til at afskaffe kompetenceforbuddet ikke skal ske på bekostning af og med forringet arbejdsmiljø, er i hvert fald noget af det, som vi tænker vi sammen vil følge tæt.

Så er der også nogle konkrete ting i forhold til udvalgsarbejdet, men også det generelle arbejde, som vi laver herinde i Folketinget. Altså, vi så rigtig gerne – og der er jeg nok lidt uenig i det, som man sagde fra Konservatives side heroppe tidligere – at vi bliver bedre til at sørge for, at virksomhederne kan få rådgivning, men det er ikke tilsynets opgave. Men det med den rolle skal løses, så vi faktisk får sikret rådgivning både til arbejdsmiljørepræsentanter og arbejdsgivere osv. Danmark er faktisk også blevet kritiseret for ikke at leve op til de standarder, der er på det her område, og det tænker jeg er en helt oplagt ting at få fulgt op på.

Det kan være helt konkret, også i forhold til den eksterne rådgivning, der skal være i forbindelse med undersøgelsespåbud vedrørende stof og materiale, ligesom det også gælder vedrørende det psykiske arbejdsmiljø, og der er jeg helt enig i det, der blev sagt i starten af talen om, at de nyeste tal fra NFA bekræfter det i forhold til det psykiske arbejdsmiljø.

Så til sidst vil jeg også gerne kvittere for, at man har lyttet til den del, der er fra det midlertidige AMO-udvalgs anbefalinger i forhold til arbejdspladsvurdering, altså i forhold til apv'en. Så er der andre dele, der ikke er adresseret, men som vi sammen vil følge tæt. Det glæder vi os til, fordi det er vigtigt, at vi sikrer et godt arbejdsmiljø.

Kl. 10:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Næste ordfører er fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre. Velkommen.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Det er nemlig vigtigt, at vi sikrer et godt og trygt arbejdsmiljø og sørger for, at så få mennesker som muligt rent faktisk bliver syge eller kommer til skade af at gå på arbejde. I Radikale

Venstre er vi også med i de aftaler, der med det her lovforslag bliver udmøntet i de dele, som kræver lovændringer.

Jeg har ikke noget behov for at gå ned i detaljerne i lovforslaget – det er blevet gjort tidligere af flere andre. Men helt overordnet er der jo tale om både en forenkling af systemet og af reglerne, men også en styrkelse af Arbejdstilsynet med de midler, der bliver tilført. Det er vi rigtig glade for i Radikale Venstre, og vi er naturligvis også glade for det, der kommer til at ske på asbestområdet.

Der er ingen grund til at tro, at vi ikke kommer til at følge op på de aftaler og de tiltag, som der tales om her i dag i salen. Det gør vi naturligvis i aftalekredsen, og det ser vi også i Radikale Venstre frem til at arbejde videre med. Radikale støtter lovforslaget.

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre. Næste ordfører er fru Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen, Alternativet.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT):

Tak for ordet, formand. Arbejdsmiljøet er afgørende, når man går på arbejde i Danmark. Derfor er vi også glade for at være med i aftaler, som sikrer bedre forhold for folk, der går på arbejde. Det indebærer bl.a. en beskyttelse af arbejdsmiljørepræsentanter, som vi er særlig glade for er en del af den ene aftale.

Spørgsmålet, som jeg kan høre at flere ordførere er inde på, er jo, om vi gør det godt nok, og om vi kan gøre det bedre. Og selvfølgelig kan vi gøre det bedre. Jeg håber også, at de resterende ordførere ligesom ministeren vil følge udviklingen og området, så vi altid kan gøre det bedre i fremtiden. Men vi støtter selvfølgelig lovforslaget, som gør meget, og vi håber på, at vi kan gøre det endnu bedre i fremtiden. Tak.

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen fra Alternativet. Næste ordfører er hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, formand. Nye Borgerlige er jo en del af aftalen, så vi kommer til at støtte det. Det var egentlig talen. Men jeg bliver nødt til at replicere, for Socialdemokratiets ordfører siger f.eks., at det er en rigtig god ting, at vi nu får papirudgaver udleveret, hvis vi arbejder med asbest. Så vil jeg sige: Jamen hvem gemmer dem i 45 år, til man får asbestose? Der kunne man måske lige tænke over, at vi sikrer arbejdstagerne på en bedre måde, sådan at de kan dokumentere det senere hen. For lad os bare sige, at jeg er fra entreprenørbranchen, og mine drenge vil ikke gemme det her i 35 år; det vil ikke ske. Intentionen om, at vi gør dem mægtigere, empower, i forhold til det, er god. Men det er sådan lidt en hallelujatale.

Så var der en anden ting. Jeg tror, det var Enhedslisten, der var ude og sige, at vi ligesom skulle sende Arbejdstilsynet ud. Men hvordan skulle Arbejdstilsynet, uden at det bare er spild af ressourcer, vide, hvornår jeg i en entreprenørforretning i Aarhus sender en ud, der skal tage klinker ned, som er sat op med en lim, fra før asbest blev ulovligt i lim? For det er jo en af de ting, en af de incidenter, som bliver noget, vores rigtig dygtige håndværkere skriver ned og kommer med. Der vil jeg nok sige, at vi skal passe på med at tænke, at Arbejdstilsynet er løsningen på alting. Løsningen er, at vi har

dygtige håndværkere og dygtige virksomhedsejere, som sammen er sikre på, at de vil gøre det bedst muligt.

For lad os sige det: Langt, langt de fleste, hvis ikke næsten alle, arbejdsgivere har ingen interesse i eller lyst til, at deres kolleger kommer til skade eller bliver udsat for asbest. Det er der ikke nogen der har. Så er der rådne æbler; det vil der altid være. Om Arbejdstilsynet så kørte hemmeligt ud midt om natten fra nu af og til jul, ville det aldrig nogen sinde løse det. Skal vi gøre det bedre? Ja, det skal vi altid. En ulykke er en for meget. Vi kommer aldrig nogen sinde i mål; det er bare også virkeligheden. Tak for ordet.

Kl. 10:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 10:43

Victoria Velasquez (EL):

Jeg vil bare give ordføreren en chance for lige at replicere lidt på det, ordføreren selv sagde. Jeg ved ikke, om ordføreren er bekendt med det, men de virksomheder, der er blevet udvalgt til nedrivningen af de her minkfarme, har brudt arbejdsmiljøloven 299 gange, hvoraf det flere af gangene er asbestreglerne, som er blevet brudt. Hvad mener ordføreren der skal gøres? Skal vi bare gøre ingenting?

Jeg vil bare gerne give ordføreren en chance for at vise, at vi selvfølgelig herindefra tager arbejdernes helbred rimelig alvorligt. Når man fra offentlig side har besluttet, at de her minkfarme skal rives ned, og at det er skattekroner, der går til det, så mener jeg nærmest, at man er ekstra forpligtet til at sørge for, at det sker på en ordentlig måde. Ja, så det var egentlig bare for at give ordføreren en mulighed for det.

Kl. 10:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:44

Kim Edberg Andersen (NB):

Man kunne jo være startet med at lade være med ulovligt at nedlægge minkfarmene. Så havde de ikke skullet rives ned. Det havde jo været en start. Når man så står i det dilemma, at man har valgt at gøre det, så skal arbejdsgivere og arbejdstagere jo overholde asbestreglerne.

Men skal vi ikke også bare slå fast, at nogle overtrædelser af asbestreglerne er, hvis du ikke putter det i den rigtige type plastik. Andre regler er mere alvorlige, i forhold til at der er meget støv på pladsen. Jeg vil bare sige, at frigørelsen af asbestfibre ved nedtagelse af tagplader er det mindst bekymrende for mig. Jeg er meget mere bekymret for de håndværkere, der går rundt og tager isolering, som er asbestholdigt, af inde i byerne, hvor vi ved at der faktisk kommer rigtig, rigtig meget støv.

Skal man overholde asbestreglerne? Ja, det skal man. Arbejdstilsynet kommer aldrig nogen sinde til at have nok ansatte til, at de kan stå og kigge og holde øje med det. Så igen er vi tilbage ved, at det her bliver løst ved, at vi har nogle dygtige håndværkere og nogle rigtig dygtige udbydere, som sammen sørger for, at man ikke gør hinanden syge.

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 10:45

Victoria Velasquez (EL):

Ordføreren siger, at man skal overholde reglerne, og ja, det skal man. Men det er jo det, der er sagen her: 299 gange har de her

arbejdsgivere ikke overholdt reglerne. Så jeg ved ikke rigtig, hvad de arbejdere ude på arbejdspladsen skal bruge det til, at Nye Borgerlige så svarer, at man ikke skulle være endt i den situation i første omgang. Det kan man jo så være enig i, men det kan jeg ikke rigtig se hvordan skal skærme de arbejdere mod asbest. Mener ordføreren slet ikke, at tilsynet har en rolle her?

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:45

Kim Edberg Andersen (NB):

Men hvordan løser det at lave flere regler, at man ikke overholder de regler, der er? Det giver jo heller ingen mening. Det giver simpelt hen ingen mening. Det, man skal gøre, er, at man skal sørge for, at vores håndværkere gør som de håndværkere, jeg har haft ansvaret for. De ville ikke finde sig i det. De havde ikke brudt det ned ulovligt. De skal være uddannet. Det er alle, der arbejder med asbest. Og så skal man jo også tage et personligt ansvar, så hvis ham, man arbejder for, mener, at man skal udsætte sig for en fare, så skal man finde et andet sted at arbejde. Det gør de heldigvis nu, fordi vi er i en situation med næsten fuld beskæftigelse.

Kl. 10:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige. Så giver jeg ordet til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 10:46

(Privatist)

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak for det. Det er absolut ikke alt i den overordnede aftale, som jeg er enig i. Men det her element er et godt element. Vi får nogle forenklinger. Der er faktisk også lidt administrationsbesparelser for erhvervslivet, selv om det talt i millioner ikke er noget, som banker på i forhold til nationalbudgettet og heller ikke generelt set for virksomhederne. Men det er dog en besparelse, og det tager jeg absolut med. Der er nogle forenklinger og forbedringer for Arbejdstilsynet, så alt i alt er det her et godt delelement i den overordnede aftale, så det kan jeg selvfølgelig godt støtte.

Kl. 10:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger, så tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Så er vi igennem ordførerrækken, og så giver jeg ordet til beskæftigelsesministeren.

Kl. 10:47

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for ordet, formand, og tak til ordførerne for en god drøftelse i dag. Tak til alle for en god forudgående proces, nogle gode forhandlinger og, synes jeg også, et Folketing, der bredt har vist, at arbejdsmiljø har stor vigtighed og stor prioritet. Det er ikke altid det indtryk, man kan få, når man sådan bevæger sig i den offentlige debat. Så kan det være svært at få arbejdsmiljøet helt op på toppen af dagsordenen. Det bliver måske set lidt som et blødt område, og fordi vi er så enige om vigtigheden herinde, er det heller ikke så tit, at de store konflikter udfolder sig.

Dermed er det også en anledning i dag til faktisk lige at dvæle lidt ved, hvor vigtig en aftale det her er, hvor vigtigt et område det her er, og hvor stærkt jeg synes det er, at vi politisk kan stå sammen om lige præcis det. Det er ikke kun, fordi nye tal har vist, at arbejdsmiljø hvert år koster os 30 mia. kr. Det koster os også i

menneskelig livskvalitet, og derudover er der alle de andre tal, der også har været fremme i debatten i dag. Så blot en indledningsvis tak for at tage ansvar og for at bakke op og for at vise, at det her er en sag, vi samlet går ind for.

Det gælder selvfølgelig både den aftale, vi forhandlede tilbage i foråret 2023, men det handler også om det vedvarende arbejde, der tilbage fra 2022 og ind i 2023 har været på asbestområdet. Med førstebehandlingen i dag tager vi et rigtig vigtigt skridt til at implementere det.

Flere har været inde på, at Arbejdstilsynets reaktionstyper og virkemidler bliver forenklet, selvfølgelig efter en tæt dialog med Arbejdstilsynet selv, sådan at virksohmhederne på den ene side får lettere ved at forstå konsekvenserne af reglerne og det at overtræde reglerne, men også handlemulighederne efter et tilsyn, men uden at vi på den anden side går på kompromis med beskyttelsesniveauet. Lige præcis den del er jeg meget optaget af. Derfor vil jeg også meget klart tilkendegive til bl.a. SF's ordfører, der spørger, om vi følger bekymringen for, om de mere forenklet reaktionstyper og virkemidler faktisk modsvarer et tilsvarende beskyttelsesniveau, at det er en klar forudsætning ind i den her aftale. Det er så klart også vurderingen, at det er det, der vil være. Hvis det viser sig at være noget andet, synes jeg vi skal drøfte det igen.

Det samme gælder sådan set også engagementet bredt set i Folketinget i at passe på de mennesker, vi har i vores land, der arbejder med asbest. Det er jo egentlig vildt, at man for 35 år siden tog ansvar for at sige, at det her materiale vil vi ikke have i Danmark, men at der stadig væk er så mange, der i deres arbejdsliv får berøring med det. Det er, som flere også har været inde på, potentielt et vanvittigt farligt stof, der kan gøre, at man ender med at blive dødeligt syg. Derfor glæder jeg mig over, at vi især i bygge- og anlægsbranchen tager hårdere fat, men også giver de mennesker, der arbejder med det her, en bedre mulighed for faktisk at få indblik i, hvad de har været udsat for, via asbestprotokoller.

Jeg er med på det, Nye Borgerlige spørger til, i forhold til om det er realistisk, at man gemmer det. Jeg tror, at det overhovedet at få adgang til viden er et vigtigt element. Så kan man selvfølgelig godt forestille sig, at man har mange ansættelser, som gør, at det bliver svært overskueligt at gemme gennem årene. Det synes jeg da vi skal prøve at tale videre om om vi kan hjælpe til med. Men i det hele taget det at have et system, hvor du, når din ansættelse ophører, får adgang til en protokol med alt, hvad du har været udsat for, som du kan få elektronisk og dermed gemme til en videre behandling, synes jeg er en markant forbedring af folks vilkår.

Så er der, som også bl.a. Enhedslistens ordfører var inde på, en vigtig beskyttelse af vores arbejdsmiljørepræsentanter og inklusive jo også de anbefalinger, vi har fået fra det midlertidige udvalg osv. Så jeg synes, det samlet set er nogle væsentlige forbedringer, vi står og behandler i dag. Jeg er meget glad for den brede opbakning, og jeg synes, det lægger nogle spor ud til et videre forløb fremadrettet, hvor arbejdsmiljøet bliver prioriteret højt i Folketinget. Vi får sendt et signal om, at det her ikke er en arbejdstagerinteresse, en arbejdsgeberinteresse, men at det er bredt, samlet set, at vi som samfund skal passe på vores arbejdsmiljø og passe på de mennesker, der går på arbejde hver eneste dag.

Så tak for behandlingen i dag. Jeg glæder mig til den videre drøftelse i udvalget.

Kl. 10:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den første korte bemærkning er til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Victoria Velasquez (EL):

Tak til ministeren for talen. Jeg vil gerne følge op på de ting med påbuddet og den kritik, som der også har været i høringssvarene. Vi skal jo drøfte dem her ved udgangen af året, og der ville jeg bare høre, om vi ikke skal skrive ind, at vi, ligesom vi i forhold til de skærpede bødestrafte laver en opfølgning på det til næste år, så også aftaler, at vi i forligskredsen konkret laver en opfølgning i forhold til påbuddene.

Så er der den anden ting. Der vil jeg bare give ministeren en mulighed for at gå ind i debatten om, hvorvidt det ikke at blive udsat for asbest er et individuelt ansvar, eller om ministeren mener, at vi som Folketing, der laver lovene, og hvor det er beskæftigelsesministeren, der har Arbejdstilsynet under sig, selvfølgelig også har et ansvar for kollektivt at sørge for at beskytte de arbejdere, som risikerer at blive udsat for det, men også at skabe de allerbedste forudsætninger for, at de faktisk også har en mulighed for at kunne sige fra over for det. Tak.

Kl. 10:52

til at have med at gøre, fordi det så simpelt hen er dyrere at komme af med det.

Men for at vende tilbage til det, der er det essentielle for mig, er det det med protokollen. For jeg ved, at jeg, hvis jeg fik et usb-stik med det her, så også ville smide det væk. Er ministeren uenig i, at vi måske har et offentligt ansvar for at sørge for, at man senere har en adgang til det?

Kl. 10:55

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 10:55

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det synes jeg er en helt relevant problemstilling, altså at vi nu får givet mennesker adgang til deres egen historik på det her område. Det er et vigtigt skridt, men det skal så selvfølgelig også følges op med, at det reelt bliver noget, man har adgang til, når man får brug for det. Så jeg synes, det er en vigtig problemstilling at få kigget ned i.

Så er jeg i øvrigt enig i, at vores viden om asbest godt kunne være større. Altså, min viden om asbest er, efter at jeg er blevet beskæftigelsesminister, blevet markant større. Det er bare for at sige, at jeg ikke tror, det er alle danskere, der hver dag går rundt med en viden om, hvor farligt et materiale det kan være. Jeg tror så til gengæld også, at de af os, der arbejder med det, har et ansvar for, at vi får skabt nogle rammer, så det ikke er det, det står og falder med, og det vil sige autorisationsordningsdiskussionen, det at få taget de rigtige prøver og det at få uddannet folk til, hvordan man gør det, så det ikke er farligt. Alle de her tiltag er jo lige præcis noget, der gerne skulle sikre den enkelte mod at være i de der farlige situationer.

Kl. 10:56

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 10:56

Kim Edberg Andersen (NB):

Der er jeg jo ikke uenig med ministeren, og jeg ved også, at formanden selv er håndværker. Altså, håndværkere, der arbejder med asbest, har også en interesse i det, og derfor sætter man sig meget ind i det, og vi er heldigvis også blevet bedre til at håndtere det, og som aalborgenser vil jeg også sige, at vi i Aalborg udmærket er klar over, hvad asbest og asbestose kan føre til, qua at vi har haft eternitfabrikken deroppe, der har brugt det.

Men for at vende tilbage til det her tror jeg måske bare, at vi på den lidt længere bane skal have arbejdsgiverparterne ind og så sige, hvordan de som arbejdsgivere egentlig kan levere de her oplysninger, hver gang de har en sag, så en medarbejder efterfølgende, såfremt man får asbestose, har en mulighed for at dokumentere det.

Kl. 10:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 10:57

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for i virkeligheden både tilkendegivelsen af, at vi her også har et kollektivt ansvar, at der er et arbejdsgiveransvar, og hvordan vi egentlig også fra politisk side kan forsøge at skabe nogle bedre rammer for de mennesker, der arbejder med det her i løbet af deres arbejdsliv. Det er jo helt præcis sådan, at det kan gøres inden for trykke og sikre rammer, men det er bare ikke altid, det sker, og der har vi et ansvar for, at vi kommer ind og får slået ring om mennesker.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 10:53

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for begge spørgsmål. Jeg har som minister i det hele taget en interesse i, at vi fra ministeriets side, når vi laver nye regler, så også sørger for at følge konsekvenserne af dem, sådan at jeg også kan melde tilbage politisk, hvis vi ikke rammer den rigtigt. Og hvis der også er brug for at få løftet det ind i forligskredsen, synes jeg, vi skal drøfte det, når vi alligevel har aftalt at mødes om det.

Jeg synes så afgjort, vi har et kollektivt ansvar i forhold til asbest. Det er så farligt, og det kan være meget svært at regne det ud, og det er jo også derfor, at vi i dag både har stramme regler, men at vi også ser ind i, at der kommer nogle endnu strammere regler. Det er derfor, vi diskuterer grænseværdier, og det er derfor, vi diskuterer en autorisationsordning, og det er også derfor, at vi går ret hårdt til dem fra Arbejdstilsynets side. Så jeg synes så afgjort, at vi både har et politisk ansvar, men at der helt klart også er et arbejdsgiveransvar, ud over at den enkelte selvfølgelig også skal have mulighed for at passe på sig selv.

Kl. 10:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren? Man afstår. Den næste korte bemærkning er til hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige.

Kl. 10:54

Kim Edberg Andersen (NB):

Det vedrører det, som ministeren siger, og argumentationsrækken med, at man, når man skifter arbejde, eller når man stopper på et arbejde, får en protokol. Der så jeg jo hellere, at man, når man tog på arbejde og man gik ud og arbejdede med asbest, vidste det, altså at man havde en viden om, at man arbejdede med asbest, inden man blev sat til tingene, og det tror jeg er virkeligheden i langt de fleste brancher. For jeg kan i hvert fald høre, at der herinde i Folketingssalen ikke er ret meget viden om, hvornår asbest er ubehageligt at arbejde med, og hvornår det er rigtig farligt at arbejde med. For det er altså ikke i forbindelse med den korrekte afmontering af et asbesttag, som foretages af en håndværker, den store problemstilling er, og så er der også asbestfibre i krydsene i København fra gammel tid. Men det er altså, når man skærer i det eller man smadrer det osv., det er farligt, og det er der ingen arbejdsgivere der i sig selv har lyst

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 10:58

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Det er bare lige en kort bemærkning i forhold til det der. Det kan jo være, og jeg tænker bare lige højt, at det netop kan digitaliseres, og at det, når det så er blevet kørt ind under sin profil på sundhed.dk, er tilgængeligt der, hvor der måske også er en læge, der skal have det. Så det kan godt være, at man rent digitaliseringsmæssigt automatisk kan overføre det, og at det jo så ligger der. Men jeg tænkte bare lige højt, og det ville være en let måde at løse det på.

Med hensyn til spørgsmålet bliver der i et af høringssvarene fra DA rejst en lille bekymring, så jeg vil bare lige høre, om det er adresseret, eller hvad der er ministerens kommentar til det, og hvis man ikke kan svare på det mundtligt, så er det fuldstændig fair. Men det er det, der handler om § 77, hvor DA opfordrer til, at der bliver fundet en løsning, så klager over strakspåbud, hvor det ikke er nødvendigt at handle straks, får opsættende virkning. Der kan jeg, når jeg læser det igennem, ikke rigtig se, om det er indbefattet i det, man der har lavet, eller hvad der er ministerens holdning til det.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 10:59

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

De forskellige dele af de høringssvar, der er kommet ind, er selvfølgelig adresseret, men vi kan også godt svare opfølgende på det skriftligt og få det sendt ekstra ud, så spørgeren kan se det.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 10:59

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Ja, det vil være fint, og det er jeg meget tilhænger af. Jeg synes bare, det er fuldstændig fair, fordi det er sådan et ganske klassisk forvaltningsretligt spørgsmål, om det lever op til de procedurer, som vi har i forvejen. Så det vil være fint lige at få et svar på det.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 10:59

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Yes.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet og lov om Arbejdsretten og faglige volds- og giftrætter. (Indførelse af registreringskrav og mulighed for at fravige reglerne om maksimal ugentlig arbejdstid).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 08.11.2023).

Kl. 10:59

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Jens Joel, Socialdemokratiet.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det, formand. Det er rigtigt, at det her lovforslag udspringer af reglerne i EU's arbejdstidsdirektiv og den EU-dom, der for nogle år siden blevet afsagt, om implementeringen og anvendelsen af det.

Det lovforslag, vi i dag skal behandle, er et resultat, en udmøntning, af en partsaftale. Som det meget ofte er tilfældet på det danske arbejdsmarked, er det parterne, der knækker nødderne, og det gælder også i den her situation, hvor parterne har lavet en aftale om, hvordan man kunne løse nogle af de udfordringer, vi har stået med, og det har vi politisk valgt at lytte til og implementere, oversætte, i det lovforslag, som vi behandler i dag.

Grundlæggende består lovforslaget af to store dele. Den første handler om, at man fra kravet om maks. 48 timers arbejdstid gennemsnitligt om ugen i en periode over 4 måneder kan lave en undtagelse i særlige situationer, hvor man f.eks. har at gøre med kritiske funktioner i samfundet som f.eks. ambulancevagter, brandmænd eller andet, og man kan gøre det, hvis de ud over at have en kritisk funktion også som en del af deres vagter har rådighedsvagter, og så kan man i øvrigt gøre det, hvis det er hjemlet og altså funderet i en overenskomst mellem de dominerende parter på området.

Derfor er det altså et spørgsmål om at sige, at det generelt er en god beskyttelse af lønmodtagerne at have en maksimal arbejdstid, men at vi, f.eks. når det gælder brandmænd og ambulancereddere, også nogle gange har brug for at kunne lave undtagelser for at kunne få vagtplaner og andet til at fungere. Og når vi gør det, skal det selvfølgelig basere sig på en aftale mellem arbejdsmarkedets parter, og vi skal dermed også sikre, at det bliver gjort ordentligt og ikke bliver, om man så må sige, en glidebane eller en mulighed for at omgå beskyttelsen af lønmodtagerne.

Det andet handler om tidsregistrering, og her er det vigtigt for mig at sige, at man fra regeringens og de politiske partiers side har ønsket en minimumsimplicitering af det krav, der er om registrering af arbejdstid, og at man giver mest mulig metodefrihed til arbejdsgivere og lønmodtagere i den her sammenhæng. Så man kan altså sige, at vi her gør det, som vi skal ifølge EU-retten, men gør det så nemt og i så lille omfang som muligt, altså det, man her i landet ofte vil kalde minimumsimplicitering.

Socialdemokratiet støtter forslaget.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Sólbjörg Jakobsen, Liberal Alliance.

Kl. 11:02

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Mange tak. I Danmark har vi gode lønvilkår og gode arbejdsvilkår helt generelt. Vi er imod mindstelønsdirektivet og mener, at det ikke er nødvendigt for os. Det er ikke, fordi vi har lyst til at betale mindre til vores arbejdere, vi mener bare ikke, det er nødvendigt, fordi det er arbejdsmarkedets parter, der aftaler det. Jeg mener heller ikke, at vi skal have dårlige vilkår i forhold til arbejdstid i Danmark. Men mener ordføreren, og mener Socialdemokratiet, at EU er bedre til at tilrettelægge tidsregistrering og arbejdstid helt generelt, end Danmark er?

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Jens Joel (S):

Det tror jeg ikke nødvendigvis EU er sådan helt generelt. Faktisk vil jeg sige, at hvis du vil sige noget helt generelt, synes jeg, det er bedst, at man håndterer ting på det danske arbejdsmarked. Men vi er også en del af et fællesskab, og vi har også arbejdstagere, der vandrer på tværs af grænserne, og der er nogle ting, hvor man ligesom må sige, at EU-samarbejdet har givet anledning til nogle beslutninger i Bruxelles, som kan være velbegrundede og politisk fornuftige, og som så spiller over i, hvad man gør i Danmark.

Der er det vigtigt for mig, at man altid i den situation har arbejdsmarkedets parter med i oversættelsen. Og ja, som fru Sólbjörg Jakobsen også hentyder til, er der også nogle gange, hvor vi siger: Det her ønsker vi overhovedet ikke at EU skal blande sig i. I andre tilfælde tager man det, som man har besluttet i EU, og får det oversat på en måde, hvor det passer, kan man sige, til den danske arbejdsmarkedsmodel. Men der ligger dermed ikke i det, at jeg tror, at vi ikke havde kunnet finde ud af at beskytte lønmodtagerne mod for meget arbejde eller noget; behovet er nok opstået et andet sted end måske lige her.

Kl. 11:04

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:04

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Det er jeg også fuldstændig enig i, og der kan være mange tilfælde, hvor EU-regulering kan give god mening, især med vandrende arbejdere.

Løn er noget, som arbejdsgiveren giver til medarbejderen, og til gengæld får arbejdsgiveren så tid og arbejdskraft. Det er den udveksling, der er. Hvorfor går regeringen ind for et annullationssøgsmål i forhold til mindstelønsdirektivet og ikke i forhold til det her? Hvad er forskellen?

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:05

Jens Joel (S):

Det er rigtigt, at regeringen har været meget konsekvent i forhold til at kæmpe imod det mindstelønsdirektiv, som har været foreslået, og det er også rigtigt, at der kører et annullationssøgsmål. Der er også en række andre ting, som regulerer arbejdsmarkedet, også hjemlet, kan man sige, eller hvor det starter i EU, og hvor vi oversætter det. Og det er ikke sådan, at hver gang der er noget, hvor vi siger, at det kunne vi også godt løse, så fører vi et annullationssøgsmål. Men jeg

er enig, hvis jeg hører det, fru Sólbjörg Jakobsen sige, som at der er rigtig mange af nødderne, vi godt kan knække selv, og nogle gange er vi nødt til at spørge arbejdsmarkedets parter, hvordan vi kan få oversat det, som EU har besluttet, på den mindst mulige indgribende måde i Danmark, fordi vi egentlig har rimelig godt styr på tingene.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Helle Bonnesen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:05

Helle Bonnesen (KF):

Tak for talen. Der er visse dele af høringssvarene, der peger på, at det her kan medføre øgede administrative byrder for virksomhederne, herunder især små og mellemstore virksomheder, der pludselig pålægges det. Hvad er ordførerens svar til dem?

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:06

Jens Joel (S):

Det er rigtigt, at det her formodentlig vil få en betydning, og at der også kan være omkostninger forbundet med det. I virkeligheden kan man sige, at det er grunden til, at jeg slutter min tale med at sige, at vi selvfølgelig skal følge de regler, der er. Altså, det, vi skal gøre, følger af EU-retten, men vi gør det mindst muligt indgribende. Det er det, der ligger i minimumsimplementeringen og i øvrigt i metodefriheden. Man giver metodefriheden bl.a. for at tage mest muligt hensyn til, at virksomhederne er forskellige, og at der kan være forskellige måder at gøre det mindst indgribende og mest muligt effektivt på de forskellige steder.

Kl. 11:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren? Spørgeren afstår. Næste korte bemærkning er til hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige.

Kl. 11:07

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, og tak for den gode tale. Jeg bliver nødt til at pinde det lidt ud, altså det her med, at der er nogle ting, vi lige pludselig får lyst til at implementere som et minimum. Men når jeg læser det, læser jeg det på den måde, at der har været nogle regler, vi ikke har overholdt, og så er der kommet en dom, og så har vi ventet i 5 år, og så har vi alligevel følt, at nu bliver vi nødt til at implementere det. Og så bliver jeg nødt til at sige: Hvad er forskellen på arbejdsmarkedets parter? For det kan jo godt minde lidt om, at arbejdsmarkedets parter har fået en tvungen opgave om nu at blive enige, for nu er der kommet en dom, så nu skal I. Og der kunne det jo være klædeligt for regeringen i forhold til mindsteløn at lave et annullationssøgsmål, men her implementerer vi noget. Er det, fordi vi her implementerer noget, som man et eller andet sted fra Socialdemokratiets side føler er noget, man kan sælge som en forbedring for arbejdstagerne? Jeg har i hvert fald hørt retorikken omkring, at det, når man snakker mindsteløn, teknisk set ville være en ulempe for arbejdstagerne eller fagforeningerne?

Kl. 11:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:08

Kl. 11:10

Jens Joel (S):

Med forbehold for at jeg ikke nødvendigvis har deltaget i diskussionen omkring maksimal arbejdstid helt fra starten, kan man sige, at ja, det er rigtigt nok, og det er også en beskyttelse af danske lønmodtagere, at der er en maksimal arbejdstid for, hvor meget man må arbejde. Det har jo også noget at gøre med, hvor slidt man bliver af sit arbejde, altså hvor meget rovdraft der bliver drevet på medarbejderne. Så det er klart, at diskussionen om øvre arbejdstid synes jeg sådan set er fornuftig. Når vi implementerer det her, er det jo rigtigt, som hr. Kim Edberg Andersen siger, at det er en konsekvens af, at der har været en dom. Og i et retssamfund er det jo sådan, at når der kommer en dom, skal man selvfølgelig følge den domspraksis, der er. Vi har så sagt, at det ønsker vi at gøre på den bedst mulige måde set med parternes briller, og det er derfor, vi har sagt til parterne: Hvordan kan I hjælpe med at oversætte det her på den måde, der passer bedst på det danske arbejdsmarked? Og ja, det kan man godt kalde en bunden opgave, og det tror jeg også parterne vil opfatte det som, men ikke desto mindre er det parterne, der ligesom har skåret det til og sagt, at det er sådan her, vi bedst kan gøre det.

Kl. 11:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 11:09

Kim Edberg Andersen (NB):

Vi har selvfølgelig lavet nogle aftaler om, at vi gerne vil følge nogle domme fra fremmede domstole, men skal vi ikke blive enige om, at vi kun er forpligtede til at følge domme fra danske domstole? Vi kan så teknisk set blive smidt ud af det fine selskab på grund af de aftaler, men det er vel dybest set ikke retsstaten, man skal bruge i den forbindelse. Der var en anden ting, jeg lige bed mærke i, og det var det her med, at Socialdemokraterne får det til at lyde, som om vi udnytter og undertrykker arbejdstagerne, hvis ikke vi sikrer en øvre arbejdstid. Men der kan jo være danskere, der egentlig godt kunne tænke sig at arbejde 49 timer hele deres arbejdsliv, og hvorfor skal de ikke have lov til det?

Kl. 11:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:10

Jens Joel (S):

Den generelle beskyttelse i forhold til arbejdstid synes jeg sådan set er fornuftig at have. Det er rigtigt nok, at en del af det her lovforslag – faktisk en meget vigtig del – handler om, hvordan man kan lave en optout, altså hvordan man kan omgå det i særlige situationer, hvor det ikke sker på bekostning af hverken lønmodtagere eller arbejdsgivere, i forhold til hvordan man ellers indgår aftaler. Så vil jeg bare sige, at det jo er rigtigt, som hr. Kim Edberg Andersen siger, at man godt kunne vælge at melde sig ud af EU. Det har man gjort i Storbritannien, men jeg vil ikke anbefale, at det er det, man gør. Hvis man er medlem af et politisk fællesskab, er man selvfølgelig også nødt til at rette sig efter de regler, som vi har aftalt.

Kl. 11:10

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg har snakket lidt om, hvilke regler det er, EU skal blande sig i, og jeg synes jo, det smukke ved det danske arbejdsmarked netop er, at arbejdsmarkedets parter i årtier har fundet ud af det her. Og nu bliver det så dikteret nede fra Bruxelles, at det skal harmoniseres med alle mulige andre europæiske lande, som har en anden arbejdskultur og har en anden historik og en anden kultur omkring arbejdsmarkedet. Så ud fra et rent fagligt synspunkt og et sådan fagpolitisk synspunkt i forhold til arbejdsgivere og arbejdstagere er Socialdemokratiet ikke også lidt ærgerlige over, at det bliver dikteret dernedefra, i stedet for at vi omfavner den model, vi nu har i Danmark, og som har fungeret fremragende?

Kl. 11:11

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:11

Jens Joel (S):

Jamen arbejdsmarkedet er et af de områder, hvor man nogle gange vil opleve, at jeg og Socialdemokratiet lægger arm med EU, fordi vi synes, at der er nødder, vi godt kunne knække selv. Men det ændrer jo ikke på, at vi også har et europæisk arbejdsmarked, at vi også har beskyttelse af lønmodtagere på tværs af grænser, at vi også har nogle regler for, hvad virksomheder og lønmodtagere må og kan og skal og har ret til. Jeg tror sådan set, det er fornuftigt i virkelighedens verden, hvor arbejdstagerne jo flytter sig over grænser, at vi både har en diskussion om fælles regler og beskyttelse, og at vi så siger, at der selvfølgelig også er ting, vi kan gøre selv. Og ja, det her er jo en konsekvens af en dom, der er faldet; det er nogle fælles EU-regler, hvor vi så har sagt til arbejdsmarkedets parter: Hvordan implementerer vi bedst det her i Danmark, så det betyder, om man så må sige, mindst muligt i forhold til bøv, uden at vi ikke lever op til de regler, som selvfølgelig også gælder for os?

Kl. 11:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 11:12

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Altså, argumentet om vandrende arbejdstagere forstår jeg simpelt hen ikke, for det må være sådan, at hvis du er en tysker, der tager arbejde i Danmark, så arbejder du under de arbejdsvilkår og de regler, der er i Danmark, og det er du jo vidende om, når du træder ind på det danske arbejdsmarked. Det er det samme, som at jeg, hvis jeg tager til Frankrig, så kommer ind under de arbejdsregler, som er på det franske arbejdsmarked. Og hvis de så ikke er de samme som de danske, må det være sådan; det ved jeg jo, når jeg tager derned for at tage et arbejde.

Så fordelene ved at have hver sine arbejdstidsregler er jo netop den fleksibilitet, som der kan være, på grund af at landene har forskellige erhverv, som er styrende, og derfor også forskellige forventninger til, hvordan folk skal arbejde, og hvornår de skal arbejde.

Kl. 11:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ordføreren.

Kl. 11:13

Jens Joel (S):

Men lige præcis det der er jo faktisk resultatet af en politisk kamp, som bl.a. min partikollega Henrik Dam Kristensen førte, da han var ordfører på sagen i Bruxelles tilbage i 2004-05 omkring servicedi-

rektivet og det, at det er modtagerlandsprincippet, der bestemmer, hvad for nogle arbejdsvilkår man arbejder under. Så ja, det er et udtryk for, at der har siddet nogle socialdemokrater og sagt: Det er det land, man kommer til, hvis regler gælder. Og det har ikke været givet, at det var alle, der syntes, at det var sådan, det skulle være, men det er jeg glad for at det er.

Kl. 11:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Næste ordfører er hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre. Velkommen.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Tak for ordet. Jeg vil starte med at sige, at vi jo mener, at Danmark har kæmpe fordele af, at vi er med i EU og det indre marked. Som et lille land er fælles regler på tværs en meget, meget stor fordel.

Derfor synes vi også grundlæggende, at det er fornuftigt, at man på nogenlunde ens vis opgør f.eks. arbejdstid på tværs af EU. Det har været gjort relativt forskelligt indtil videre. Nu er der så faldet en dom, i forhold til hvordan bl.a. de her rådighedsvagter skal tælle med i forbindelse med den 48-timersregel, som har virket og gjaldt på en fornuftig måde i rigtig, rigtig mange år, og den gør, at vi bliver nødt til at justere nogle ting.

Der rummer lovgivningen så også nogle muligheder for at undtage de brancher, der bliver ramt af det her. F.eks. er der nogle ambulanceredderne i Region Syddanmark, hvor jeg kommer fra, der er røget ind i det her, fordi de over en periode arbejder mere end 48 timer om ugen, hvis man tæller de her rådighedsvagter med. Det er der fundet en løsning ... [Lydudfald].

Kl. 11:14

(Formanden udsatte mødet på grund af tekniske problemer med lyden. Efter flere forgæves forsøg på at genoptage mødet, men hvor der viste sig fortsat at være lydproblemer; blev mødet hævet. 1. behandling af L 68 vil blive genoptaget i møde 24 fredag den 24. november 2023, startende med Christoffer Aagaard Melsens ordførertale).

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 69:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler. (Genindførelse af bagatelgrænser for udbetaling af uhævede feriepenge m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 03.11.2023).

Kl. 11:15

(Punktet er udgået af dagsordenen).

dring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 09.11.2023).

Kl. 11:15

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

12) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Ministerens for landdistrikters regional- og landdistriktpolitiske redegørelse 2023.

(Anmeldelse 04.10.2023. Redegørelse givet 04.10.2023. Meddelelse om forhandling 04.10.2023. Omtrykt 14.11.2023).

Kl. 11:15

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Mødet er hævet. (Kl. 12:28).

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Æn-